

Τμήμα Εργοθεραπείας

Σχολή Φυσικής Αγωγής, Αθλητισμού & Εργοθεραπείας

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΙΑ : Μοντέλα Εργοθεραπείας

Δρ. Παναγιώτης Ν. Σιαπέρας ΟΤ

Επίκουρος Καθηγητής

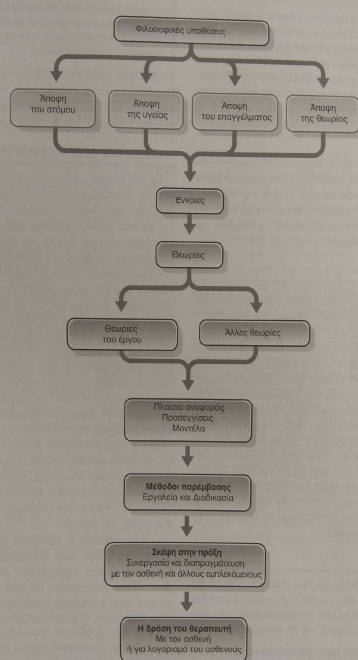
E-mail: psiapera@ot.duth.gr

Συν-διδάσκουσα: Μαρία Κούτρα ΟΤ

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

1

(Creek , 2008)
(Σκαλτσή, 2014 μετάφραση στην ελληνική
)

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

2

Η θεωρία της Εργοθεραπείας στην πρακτική

Ο Εργοθεραπευτής αντλεί για τη δουλειά του θεωρίες από διάφορους κλάδους. Οι θεωρίες μπορούν να συνδυαστούν και να εφαρμοστούν σε ένα συγκεκριμένο τομέα πρακτικής και να οργανωθούν:

Επίπεδο 1 σε πλαίσια αναφοράς (frames of reference) ένα άθροισμα ιδεών και θεωριών που παρέχουν μια νοητική θεμελίωση στη πρακτική. Το πλαίσιο αναφοράς διαμορφώνεται από θεωρίες που σχετίζονται μεταξύ τους (του έργου και γενικές θεωρίες).

Επίπεδο 2 σε μοντέλα (models) μια απλοποιημένη περιγραφή ή αναπαράσταση ενός πράγματος της δομής και του περιεχομένου ενός φαινομένου

10/9/2021

Department of Occupational Therapy

 ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
 DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

3

Επίπεδο 1 σε πλαίσια αναφοράς (frames of reference)

Γνωσιακό

Ψυχοδυναμικό

Αναπτυξιακό

Εργοσυμπεριφοράς (νευροεπιστήμες, ατομική & κοινωνική ψυχολογία).

Πελατοκεντρικό - Προσωποκεντρικό

Προαγωγής υγείας

Department of Occupational Therapy

4

4

Νέα έννοια της Υγείας: Λειτουργικότητα & Ευημερία

Υγεία είναι η ικανότητα προσαρμογής και αυτοδιαχείρισης, απέναντι σε κοινωνικές, σωματικές και συναισθηματικές προκλήσεις (Huber, 2011)

There is a substantial and ever-increasing unmet need for rehabilitation worldwide, which is particularly profound in low- and middle-income countries. The availability of accessible and affordable rehabilitation is necessary for many people with health conditions to remain as independent as possible, to participate in education, to be economically productive, and fulfil meaningful life roles. The magnitude and scope of unmet rehabilitation needs signals an urgent need for concerted and coordinated global action by all stakeholders.

Department of Occupational Therapy

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

5

Τι είναι η Αποκατάσταση?

Σύμφωνα με τον ΠΟΥ, η αποκατάσταση ορίζεται ως ένα σύνολο παρεμβάσεων που έχουν σχεδιαστεί για τη βελτιστοποίηση της λειτουργικότητας και τη μείωση της αναπηρίας σε άτομα με παθήσεις υγείας σε αλληλεπίδραση με το περιβάλλον τους.

Μια κατάσταση υγείας μπορεί να περιλαμβάνει:

- ασθένεια,
- διαταραχή, τραυματισμό ή τραύμα
- γήρανση,
- στρες
- συγγενής ανωμαλία ή γενετική προδιάθεση.

Η αποκατάσταση στοχεύει στη μεγιστοποίηση των ικανοτήτων του ατόμου να ζει ανεξάρτητα, να δουλεύει και να μαθαίνει.

10/9/2021

Department of Occupational Therapy

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

6

Σύγχρονες Προσεγγίσεις στην Αποκατάσταση

ΑΤΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ: Τι χρειάζεται για να αναπτύξω και να διατηρήσω την ενεργό συμμετοχή μου, στην κατάστασή μου;

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ: Ποιοι παράγοντες συνιστούν διαφορετικές καταστάσεις ανθρώπινης ζωής και πώς προσδιορίζουμε τα επιθυμητά αποτελέσματα των υπηρεσιών αποκατάστασης;

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ: Πώς μπορούμε να ενισχύσουμε την κοινωνία μας βελτιώνοντας τις συνθήκες ζωής και το ενεργό δυναμικό των ατόμων μέσω της αποκατάστασης;

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ: Πώς μπορούμε να διατηρήσουμε τους εξειδικευμένους ρόλους των επαγγελματιών και τις κοινές τους ικανότητες σε πολυεπιστημονικά πλαίσια;

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΧΑΡΑΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: Πώς μπορούμε να υψώσουμε τη φωνή των ατόμων και να βελτιώσουμε τις τοπικές συνθήκες ζωής και τα παγκόσμια, ανθρώπινα δικαιώματα;

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

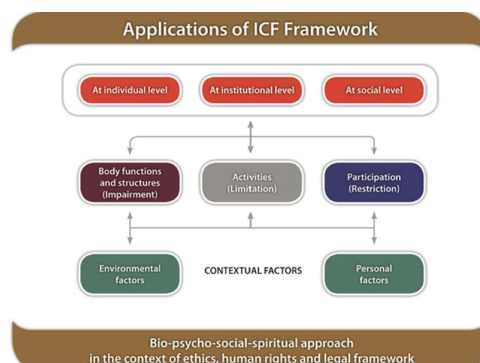
7

ICF: International Classification of Functioning

World Health Organization

Σύμφωνα με Διεθνή Ταξινόμηση της Λειτουργικότητας, της Αναπηρίας και της Υγείας (ICF) η αναπηρία αποτελεί έναν όρο ομπρέλα για τις διαταραχές/βλάβες, τον περιορισμό στις δραστηριότητες και περιορισμό στην συμμετοχή.

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

8

ICF: International Classification of Functioning

Η αναπηρία είναι η αλληλεπίδραση ανάμεσα στα άτομα με ένα ζήτημα υγείας (πχ εγκεφαλικό, αυτισμός, κατάθλιψη) και προσωπικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες (πχ αρνητική στάση, έλλειψη πρόσβασης σε μέσα μεταφοράς και κτίρια, περιορισμένη κοινωνική στήριξη).

The ICF conceptualises a person's level of functioning as a dynamic interaction between her or his health conditions, environmental factors, and personal factors. It is a biopsychosocial model of disability, based on an integration of the social and medical models of disability.

10/9/2021

Department of Occupational Therapy

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

9

Επίπεδο 2 σε μοντέλα (models)

Συμπεριλαμβάνει μια δυναμική διαδικασία ανάπτυξης γνώσης και είναι περισσότερο ένας τρόπος να σκεφτεί ο Εργοθεραπευτής για την κλινική του πρακτική. Το κάθε μοντέλο έχει ως στόχο:

1. Την επεξήγηση μιας ομάδας προβλημάτων
2. Την επιλογή των κατάλληλων θεραπευτικών προσεγγίσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Τα μοντέλα βασίζονται σε θεωρητικά στοιχεία και υποθέσεις από την Εργοθεραπεία και από άλλες επιστήμες.

Εξηγούν φαινόμενα στη πρακτική της Ε/Θ και προσεγγίζουν λύσεις σύμφωνα με το Σύγχρονο Παράδειγμα της Ε/Θ

10/9/2021

Department of Occupational Therapy

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

10

Ποιες θεωρείτε ότι είναι γενικά οι ανάγκες των ανθρώπων.....

....ώστε να έχουν λειτουργικότητα & ευημερία????

Βιολογικές	Ψυχολογικές	Κοινωνικές
1)	1)	1)
2)	2)	2)
3)	3)	3)
4)	4)	4)
5)	5)	5)

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

11

Παράγοντες που κλονίζουν που επηρεάζουν την λειτουργικότητα και κλονίζουν την ευημερία

Βιολογικοί παράγοντες (σωματικές ασθένειες που μπορεί να οδηγήσουν σε ψυχολογικές δυσκολίες).

Ψυχολογικοί παράγοντες (άγχη που μπορεί να βιώνουν τα άτομα ως αποτέλεσμα των δυσκολιών τους).

Κοινωνικοί παράγοντες (εξάρτηση από την οικογένεια, δυσκολία ανεύρεσης εργασίας)

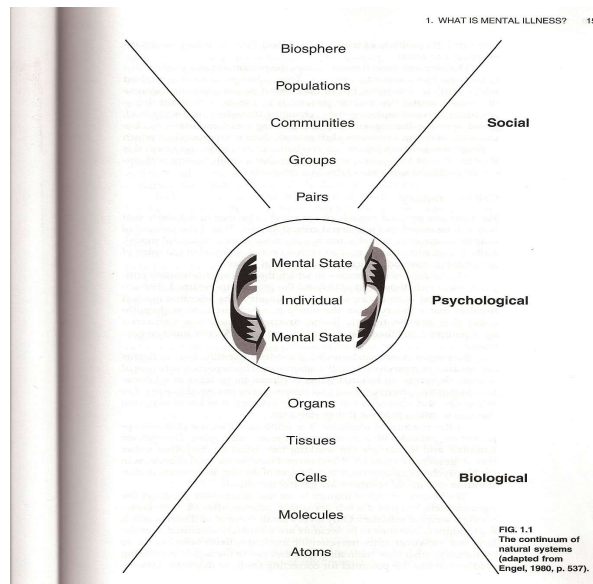
The biopsychosocial model (Engel, 1980).

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

12

The biopsychosocial model (Engel, 1980).

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

13

Μοντέλο Σκόπιμης Δραστηριότητας (Fidler & Fidler, 1963)

Η σκόπιμη δραστηριότητα και η πράξη (doing) είναι τα κεντρικά και καθοριστικά σημεία της Ε/Θ.

Θεωρεί το άτομο ικανό να ελέγχει τη ζωή του και διαμέσου των δραστηριοτήτων να ελέγχει και να βελτιώνει τη ζωή του και τη κατάσταση της υγείας του.

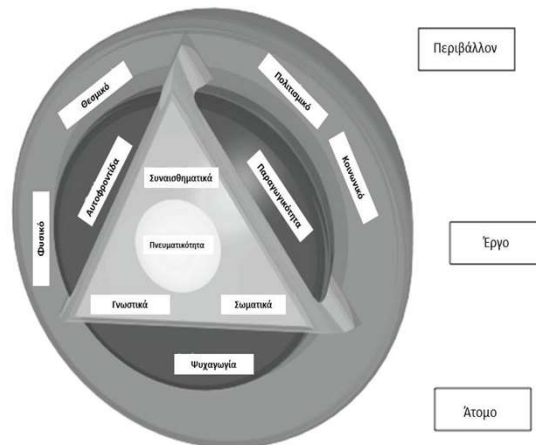

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

14

ΚΑΝΑΔΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

[Canadian Model of Occupational Performance (CMOP)]. CAOT ,1997, 2002.

Reproduced from *Enabling Occupation: An Occupational Therapy Perspective*, © 1997

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE

15

Μοντέλο Ανθρώπινου Έργου (Model of Human Occupation); (Kilhefner & Burke, 1985)

Οι Άνθρωποι χαρακτηρίζονται από συμπεριφορά Λειτουργικής Ενασχόλησης (Occupational Behavior) και αλληλοεπιδρούν σαν ανοιχτά συστήματα με το περιβάλλον.

Η διεργασία ξεκινάει με την εισαγωγή πληροφοριών (intake) τις οποίες το σύστημα επεξεργάζεται (throughput) στα διάφορα επίπεδά του, για να απαντήσει (output) εξάγοντας πληροφορίες και δράση, προκαλώντας έτσι κάποιες αλλαγές στο περιβάλλον, για τις οποίες θα πληροφορηθεί μέσω της ανατροφοδότησης του συστήματος (feedback)

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ DEMOCRITUS
UNIVERSITY
OF THRACE

16

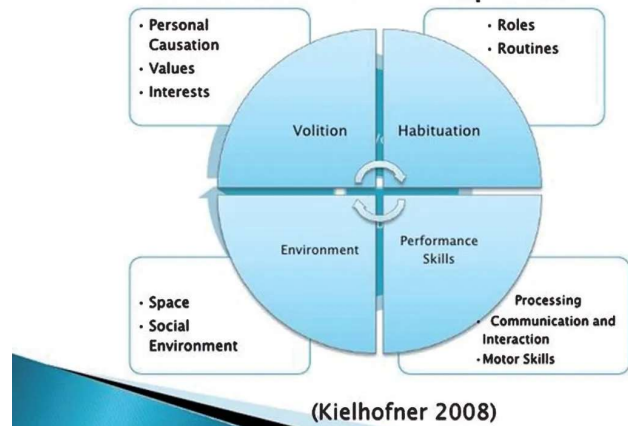
Το ανθρώπινο ανοικτό σύστημα αποτελείται από τρία, ιεραρχικά οργανωμένα, υποσυστήματα:

1. Βουλητικό (Volition),
2. Ρόλων/ Συνηθειών (Habituation)
3. Εκτελεστικό (Performance).

Η συμπεριφορά Λειτουργικής Ενασχόλησης κινητοποιείται από το Βουλητικό υποσύστημα, οργανώνεται από το Ρόλων/ Συνηθειών και τέλος παράγεται από το Εκτελεστικό υποσύστημα

Εντοπίζει και παρεμβαίνει ο Εργοθεραπευτής σε δυσλειτουργίες των στα τριών υποσυστημάτων του ατόμου προωθώντας την φυσιολογική συμπεριφορά της λειτουργικής ενασχόλησης

Model of Human Occupation

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

17

Μοντέλο: Ατόμου-Περιβάλλοντος Έργου-Εκτέλεσης

Person-Environment-Occupation-Performance model **PEOP**

Ξεκίνησε το 1985 από τους Christiansen & Baum, (1997).

Το μοντέλο δίνει έμφαση στην άποψη ότι η εκτέλεση έργου συνιστά αλληλοεπίδραση του ατόμου και του περιβάλλοντος στο οποίο ζει.

Είναι προσωποκεντρικό και έχει 4 συνιστώσες.

Το δυνατό σημείο είναι ότι δίνει δυνατότητα εξέτασης της πολύπλοκης φύσης της λειτουργικότητας και την εμπειρία του ατόμου.

Λαμβάνει υπόψη τη δυναμική σχέση αναπτυξιακών αλλά και πολιτισμικών χαρακτηριστικών

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
DEMOCRITUS UNIVERSITY OF THRACE

18

**Σας ευχαριστώ
πολύ για τη
συμμετοχή σας**